

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2005-305-0236
Dok.: VDK40149

NÆRHEDSNOTAT

Vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med det politimæssige og strafferetlige samarbejde (KOM (2005) 475)

1. Formålet med forslaget

Kommissionen har fremlagt et forslag til rammeafgørelse om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med det politimæssige og strafferetlige samarbejde (KOM (2005) 475). Forslaget, der fremover benævnes rammeafgørelsen om databeskyttelse, er modtaget i Rådet i dansk sprogversion den 1. december 2005.

Som begrundelse for forslaget til rammeafgørelse om databeskyttelse har Kommissionen bl.a. overordnet henvist til følgende:

”Den 4. november 2004 vedtog Det Europæiske Råd Haag-programmet til styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU. I dette program opfordres Kommissionen til inden udgangen af 2005 at fremsætte forslag til gennemførelse af tilgængelighedsprincippet for derved at forbedre udvekslingen af oplysninger på tværs af grænserne mellem medlemsstaternes retshåndhavende myndigheder. I Haag-programmet understreges det, at forslagene fuldt og helt skal opfylde de væsentligste krav på databeskyttelsesområdet.

I juni 2005 vedtog Rådet og Kommissionen en handlingsplan for gennemførelsen af Haag-programmet..... I henhold til handlingsplanen skal Kommissionen i 2005 fremsætte 1) "forslag om fastlæggelse af et tilgængelighedsprincip for retshåndhævelsesrelevant information" og 2) "forslag om passende garantier og effektive

retsmidler i forbindelse med overførsel af personoplysninger med henblik på politimæssigt og retsligt samarbejde i straffesager.....”

Denne rammeafgørelse skal sikre beskyttelsen af personoplysninger, der behandles inden for rammerne af det politimæssige og strafferetlige samarbejde mellem EU-medlemsstaterne (afsnit VI i TEU). Den tager sigte på at forbedre dette samarbejde, navnlig for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og under streng overholdelse af de væsentligste krav på databeskyttelsesområdet. Den skal sikre, at de grundlæggende rettigheder – navnlig retten til privatlivets fred og beskyttelsen af personoplysninger – vil blive respekteret i hele EU, navnlig med henblik på at gennemføre tilgængelighedsprincippet. Den skal desuden sikre, at udvekslingen af relevante oplysninger mellem medlemsstaterne ikke hindres af, at databeskyttelsesniveauerne i medlemsstaterne er forskellige.

Forslaget til rammeafgørelse om databeskyttelse skal således ses i sammenhæng med Kommissionens forslag til Rådets rammeafgørelse om udveksling af oplysninger efter tilgængelighedsprincippet (KOM (2005) 490), jf. i den forbindelse det nærhedsnotat, som blev oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg den 22. december 2005.

Forslaget til rammeafgørelse om databeskyttelse indeholder generelle regler for lovligheden af behandlingen af personoplysninger, bestemmelser vedrørende specifikke former for databehandling (videregivelse og at stille personoplysninger til rådighed for andre medlemsstaters kompetente myndigheder, yderligere behandling, navnlig videregivelse af oplysninger modtaget fra eller stillet til rådighed af andre medlemsstaters kompetente myndigheder), den registreredes rettigheder, fortrolighed og sikkerhed i forbindelse med databehandlingen, klageadgang, erstatningsansvar og sanktioner, tilsynsmyndigheder og en arbejdsgruppe vedrørende beskyttelse af personer i forbindelse med behandling af personoplysninger med henblik på forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning af strafbare handlinger.

Forslaget til rammeafgørelse om databeskyttelse er fremsat under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 30 om fælles handling vedrørende politisamarbejde, artikel 31 om fælles handling vedrørende retligt samarbejde i kriminalsager samt artikel 34, stk. 2, litra b, hvoraf det fremgår, at Rådet med henblik på at bidrage til opfyldelse af Unionens målsætninger på initiativ af en medlemsstat eller Kommissionen kan vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser.

2. Kommissionens vurdering af nærhedsprincippet

I begrundelsen for forslaget har Kommissionen anført følgende med hensyn til, hvorfor nærhedsprincippet er overholdt:

”Denne rammeafgørelse vedrører situationer, der er hyppigt forekommende i forbindelse med det politimæssige og strafferetlige samarbejde mellem medlemsstaterne, navnlig i forbindelse med udvekslingen af oplysninger for at sikre og fremme effektive og retlige foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, navnlig grov kriminalitet og terrorisme, i alle medlemsstater. Nationale, bilaterale eller multilaterale løsninger kan være nyttige for de enkelte medlemsstater, men de tager ikke hensyn til behovet for at sikre den interne sikkerhed i hele EU. De retshåndhævende myndigheders behov for oplysninger afhænger i vid udstrækning af integrationsgraden mellem landene. Det skønnes, at omfanget af udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne med henblik på retshåndhævelse vil stige, og det er derfor nødvendigt at supplere med sammenhængende regler om databehandling og databeskyttelse. Denne rammeafgørelse respekterer subsidiaritetsprincippet som fastsat i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 5 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, for så vidt som den tager sigte på en gensidig tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, hvilket medlemsstaterne ikke kan gøre på hensigtsmæssig vis, hvis de handler på egen hånd, men kræver en fælles indsats på EU-plan.”

3. Regeringens foreløbige vurdering af nærhedsprincippet

Regeringen finder på det foreløbige grundlag, at nærhedsprincippet må anses for overholdt, da formålet med forslaget som nævnt er at sikre beskyttelsen af personoplysninger på området og dermed skabe grundlag for, at der i EU kan indføres mere effektive ordninger for informationsudveksling i forbindelse med bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet.